

Дата: 17.10.22

Клас: 5-А (2 гр.)

Укр. мова

Вч.: Харенко Ю.А.

Тема: Фразеологізми в мовленні людини і літературних творах

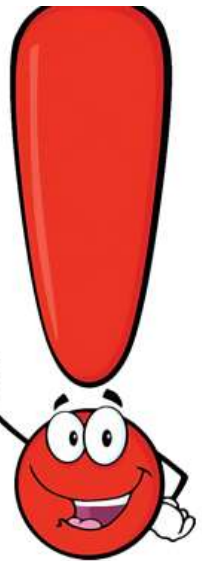
Мета: повторити та закріпити відомості про фразеологізми; ознайомити учнів з синтаксичною роллю фразеологізмів; формувати загальнопізнавальні вміння визначати синтаксичну роль фразеологізмів, доречно використовувати їх у мовленні; за допомогою мовленнєво-комунікативного матеріалу сприяти естетичному розвитку особистості; прищеплювати повагу до джерел народної мудрості, підвищувати мовну культуру.

Хід уроку

Пригадайте!

Запам'ятай!

Фразеологізми використовують, щоб мовлення стало **яскравішим, образнішим**. Уміле використання фразеологізмів засвідчує добре знання мови, історії. Мовлення, у якому трапляються фразеологізми, більш емоційне та виразне. Фразеологізми роблять спілкування цікавішим.

Запишіть дату (Сімнадцяте жовтня), класна робота.

Виконайте письмово вправу, використовуючи довідку.

Вправа 1. Замініть виділені слова фразеологізмами. Запишіть речення. Чи змінилися їхні зміст, емоційне забарвлення?

1. Школа від мого будинку близько. 2. Ці події відбувалися давно. 3. Бабуся прокидається рано.

Довідка: за царя Панька, рукою подати, ні світ ні зоря.

Перевірте себе!

1. Школа від мого будинку як рукою подати. 2. Ці події відбувалися за царя Панька. 3. Бабуся прокидається ні світ ні зоря.

Вправа 2 (усно).

Вправа 2. Знайдіть у тексті фразеологізми. Назвіть фразеологізми, які можна об'єднати одним словом.

Дід зауважив, що я одчайдух і весь удався в нього...

Після цього ми з дідом презирнулися, усміхнулися, мати посварилась на мене бровами і кулаком, а бабуся вирішила повести свого безклепкого внука до церкви. Там я мав і покаятися, і набратися розуму, якого все чомусь не вистачало мені. Та я не дуже цим журився, бо не раз чув, що такого добра бракувало не тільки мені, але й дорослим. І в них теж чогось вискакували клепки, розсихалися обручі, губилися ключі від розуму, не варив баняк, у голові літали джмелі, замість мізків росла капуста, не родило в черепку, не було дою під чуприною, розум якось втулявся аж у п'ятки й на в'язах стирчала макітра...(М. Стельмах).

Вправа 3.

Вправа 3. Виберіть із довідки фразеологізми, що відповідають поданому тлумаченню (усно). Складіть речення з двома фразеологізмами (письмово).

1. Дуже точно. 2. Невідомо, здійсниться щось, чи ні. 3. Ледарювати, нічим не займатися, нічого не робити. 4 Відвертати чийсь увагу розмовами; заморочувати. 5. Виконувати примітивну, брудну роботу. 6. Бути постійно заклопотаним; мати багато роботи, турбот. 7. Поводитися необережно, здійснювати що-небудь небезпечно.

Довідка: вилами по воді писано; крутитися як білка в колесі; баки забивати; як в аптеці; байдики бити; бикам (волам) хвости крутити; гратися (грати, бавитися) з вогнем.

Перевірте себе!

1. Дуже точно – як в аптеці. 2. Невідомо, здійсниться щось, чи ні – вилами по воді писано. 3. Ледарювати, нічим не займатися, нічого не робити – байдики бити. 4 Відвертати чийсь увагу розмовами; заморочувати – баки забивати. 5. Виконувати примітивну, брудну роботу – бикам (волам) хвости крутити. 6. Бути постійно заклопотаним; мати багато роботи, турбот – крутитися як білка в колесі. 7. Поводитися необережно, здійснювати що-небудь небезпечно – грати з вогнем.

Домашнє завдання

Розкрийте у формі оповідання значення фразеологізму «місце під сонцем» (обсяг приблизно до 7 речень).

Виконані завдання надсилати на платформу Human.